

Поштарина плаћена у готову.

Год. 17. БЕОГРАД — Јануар и фебруар 1936. Св. I

ГЕОМЕТАРСКИ И ГЕОДЕТСКИ ГЛАСНИК

Орган Удружења Геометара и Геодета Краљевине Југославије

Адмирала Гепрата 68 БЕОГРАД Адмирала Гепрата 68

Уредништво и
администрација
Гепратова ул. 68

Власник за Гл. управу
МИЛАН МРАВЉЕ н. посланик.
Уредник ДИМИТРИЈЕ МИ-
ЛАЧИЋ, геометар

Издази у два ме-
сеца једанпут.
Поједини број
10.— дин.

Будимир Живанчевић, кат. геометар

Катастар земљишта северног дела Дунавске бановине и потреба његове обнове.*

Госпође и господо,

Катастар земљишта и катастарски премер, нису неке нове потребе, нити плод рада скоријих дана. Од давнина зна се за потребу инвентарисања поседа, када је спонтано и створен катастар. Назив катастра добијен је од латинске речи *Capitastrium* — попис по особи, лицу.

Иза архитектуре, геодезија је једна од најстаријих техничких наука, за коју се смело може тврдити да није лутала од кад постоји, јер је изграђена на позитивним темељима математике.

Основу данашњој геодезији дали су грци: Еуклит, Хипард, Талес, Птоломеј, Ератостен и други.

Према томе, да је наша струка једна од најстаријих доказује нам ископина глинених плоча нађених у Месопотамији, на којима су геодетски цртежи стари 2500 година пре Христа.

Стари египћани осетили су потребу за катастром земљишта и његовим премером и за време Фараона Сесостриса

*) Јавно предавање одржано на дан годишње скупштине Удружења геом. и геодета — Секција Нови Сад.

(око 1950 год. пре Христа) геометри — звани харпедонапти — мерили су земљу око Нила, како би се после поплава лако могле установити раније поседовне границе. Ово потврђује један папирус, који се налази у Британском музеју.

У римском царству били су врло добро познати и од велике потребе геометри — звани агрименсорес, — јер су Римљани једини, који су код подизања својих градова у првом реду стварали услове за довођење воде за пиће и одвођење нечисте вод. За израду величанстених аквадукта први је посао био геометри, да да правац и нивелету овим објектима.

Од римског доба па до данас, код свих народа осећала се потреба за катастром земљишта у колико је која држава била у бољој могућности утолико је пре и приступала његовој изради. Начин израде и облик катастра зависан је био од материјалне могућности.

Мени је данас циљ да Вам изнесем стање катастра у северном делу Дунавске бановине и потребу његове обнове, зато одмах и приступам да у главним цртама пређем историју стварања катастра у овом делу, затим његове облике и на крају стање катастра данашњег доба. А као последње изложићу своје мишљење о начину обнове уколико је иста потребна.

I

Границу између некада моћне Монархије Аустро-Угарске и мале Кнежевине Србије, а доцније Краљевине Србије, била је Дунав и Сава. Данас је та граница утврђена, и не само да није више граница двеју држава, него није ни граница општина. Проширењем атара општине Београдске брише се стара граница општина и преноси преко Дунава и Саве. Али, та стара граница држава, а доцније општина, остаје и данас граница једном, а то је: две врсте катастра у техничком погледу.

Од те границе па на север имамо наслеђени катастар графичког порекла, о коме ћу сад говорити, а на југу имамо катастар нумерички и то скоријих дана.

Катастар је један од инструмената да се осигура јавни промет са некретнинама и да се прибави доходак за државне издатке. у старо доба права стечена на непокретност потврђивала су се на разне начине, и то: пред сведоцима,

пред црквама, на народним скуповима, судским седницама, (на пример у V столећу Германско право), јавном изјавом, уређењем поседа, уписивањем у разнолике књиге (XIII столеће).

Локални називи парцела, потеса (рудина) и имена суседа означавали су донекле положај некретнини, али нетачно и недовољно. Главни је услов стеченога права, да буде објекат права тако описан, да не може настати спор о његовој дефиницији. Код права спојеног са некретнинама, објекат мора бити тачно дефинисан обзиром на положај, облик и величину. Ово се не може постићи никаквим, па макар и најдетаљнијим описивањем, већ једино графичком преставом, т.ј. планом (мапом).

И питање земљаринског пореза развијало се слично већ од најстаријег доба.

Под земљарином подразумева се порез што се плаћа од прихода неког земљишта.

Првобитно били су властелински поседи (домикани) ослобођени од пореза, те се порез наплаћивао само од поданичких (рустикалних) поседа, као и од поседа других порезника грађана, млинара, свештеника и слично (Рустикални катастар 1650 год. — Милитере ординаријум).

Незадовољство пореских обвезника и велики државни и ратни издаци приморали су Цара Јосипа I да одреди порез и на Доминикански посед и то према приходу и иметку појединих властелина, како ће га они сами признати. (Доминикални катастар у првој половини XVIII столећа, Еквезеторијум доминикале).

Рустикални катастар са доминиканским сачињава катастар свих рустикалних и доминикалних поседа, те се зове „Терезијански катастар“.

У појединим деловима бивше Аустро-Угарске био је овај терезијански катастар различито уређен. Тај катастар је био заснован само на попису, мапа није имао.

Велики напредак у уређењу катастра био је за време цара Јосипа II, који је и носио име по творцу „Јозефински катастар“, а који је уведен од 20. IV. 1785 год. Завођењем Јозефинског катастра било је главно начело, да су сви власници некретнина дужни доприносити за државне трошкове и то равноправно, сразмерно према чистом приходу што раније није био случај. Исто као код уређивања права својине са некретнинама, исто тако и код уређивања земљарин-

ског пореза, недостајала је тачна дефиниција објекта, те је одлучено да се премером установи положај, облик и површина плодног земљишта. Према прикупљеним приходима и тржишним ценама устанављивао се чисти приход.

Мерење површина обављало се за сваку општину посебно. Површине су установљене мерењем дужина и ширина парцела и то приближно. Поступало се по начелу из мањег у веће (што се у потпуности коси са геодетским принципом) почевши од парцеле па до потеса (рудине) и целе општине. Последица оваквог премеравања била је, да се нису могли сложити ни поједини потеси у једну целину, а сасвим је било немогуће спојити више општина у један скуп. На основу ових података нису израђивани планови, него само скице, у којима су били уписани бројеви парцела, име власника и врста културе. У појединим крајевима није било ни оваквих скица, него је извршен само попис. Услед лоше површине и нетачног премера јозефинском катастру недостајала је сагласност са стањем у природи, а самим тим био је неправично раздељен порез, тим више, што је сваки поседник имао сам пријавити груби приход. Властела је са јозефинским катастром била незадовољна, успели су код Леополда II наследника Јосипа II, да одустане од главног принципа о равноправном опорезивању поседа. Они су плаћали порез опет по старом — терезијанском катастру. Ове неуређене прилике у погледу катастра у бившој Аустро-Угарској, па и у Војводини, трајале су све до 1817 год.

Године 1815 цар Јосип саставио је комисију за уређење земљаринског пореза и ставио јој је у дужност да изради програм за ново уређење катастра. У години 1816 комисија је изнела свој програм, који се састојао у предлогу, да се опорезују сва плодна земљишта и то сразмерно према површини и чистом приходу. У ту сврху имала се саставити тачна мапа целе државе, која би имала послужити и као подлога за војничке мапе. Цар је усвојио овај предлог и на једној од седница 1817 год. одлучено је, да за темељ овог катастарског премера служи тригонометријска мрежа I и II реда, која је делимично постојала у сврху војничког премера. Ова мрежа имала се надопунити мрежом III реда, тако да би свака четворна миља била снабдевена са још по три тачке, које су тригонометријски одређене. Графичком триангулацијом имала се даље ова мрежа попуњавати, тако да

буду на сваком детаљном листу (секцији) барем три тригонометријске тачке. Детаљни премер имао се извршити у размери 1 : 2880 ($1'' = 40^{\circ}$), тако да је један квадратни палац једнак једном јутру = 1600 квадр. хвати.

Пробе ради, имао се извршити премер на површини једне четворне миље и на темељу тог искуства саставити правилник за катастарски премер.

Пробна мерења обављена су у Доњој Аустрији године 1817 од стране војске. На темељу добијених података, те године издат је цесарски патент, којим се одређују главна начела о уређењу земљаринског пореза и о изради катастарских мапа. Катастар који је био на овом темељу састављен звао се „стабилни катастар“.

Војводина није имала ту срећу, да се са стабилним катастром почне одмах на њеној територији, она се и даље служила јозефинским катастром, и мапама састављеним у сврху колонизације и урбаријала, које видимо овде изложене, као најстарије планове овога краја. Ови планови рађени су већим делом од године 1770 до 1780 али их срећемо и доцнијих година, јер Аустро Угарске власти непрестају у српској Војводини са насељавањем Мађара и Немаца, с намером да ослабе словенски, специјално српски живаљ, те да једнога дана Српску Војводину прогласе својом колевком. Ови стари планови снабдевени латинским текстом, као графички рад, имају вредност, али нарочите техничке вредности немају. Много приговора обзиром на оно доба не може им се ставити, пошто то нису били планови снимања него пројекат, који је се имао остварити. Њихово остварење на терену није било лоше, јер нам доказују кућишта тих колонија, која и данас по облику одговарају пројекту. Овоме је помогао првокласни терен бачких и банатских поља и правилан облик тих парцела.

Јозефински катастар добио је законску снагу 1789 године, те пошто је био заснован на јако лошој основи и још лошијем премеру, одмах првих дана запажали су се недостатци и лоше стране тог катастра, који је ипак успео да живи у овим крајевима, пуних 61 год. дана. Последњи дани тога катастра били су неиздржљиви, јер нису давали праву слику стварног стања, а самим тим, нису могли ни послужити намењеном циљу да се власници правилно опорезују.

Стабилни катастар није могао бити свршен у кратком

времену. И ако је протекло више од 30 година, како се приступило његовом спровођењу, није се даље смело чекати него 1850 год. приступа се привременом израчунавању земљарине помоћу процене, и то да послужи само до израде тачног премера ослоњеног на тригонометријску мрежу (стабилног катастра).

Живо се приступило изради привремене земљарине — узимајући за јединицу катастарску општину — за коју се имао и посебно елаборат израдити. Овај елаборат се састојао из описа општинске међе, пописа култура, пописа узорних честица по културама и класама, азбучног прегледа поседа, списка парцела, распореда по културама и класама и плана само снимљене општинске границе и снимљених граница потеса (рудина). Ово снимање извршено је графичком методом, помоћу геодетског стола, без да је ослоњено на тригонометријску мрежу и самим тим не може се говорити о његовој техничкој тачности. Као такви послужили су да се по потесима изврши класирање земљишта и да се пријављене површине сведу на површину потеса, аналогно томе на површину општине. Класирање је вршио технички орган у заједници са општинским заклетницима. На основу пријављених и класираних површина израђен је овај пописни операт, који је послужио до израде стабилног катастра у овим крајевима.

Целокупни пописни операт од године 1851 за један део општине суботичке, онда за целу катастарску општину Александрово налази се данас овде у катастарском одељењу Музеја матице српске. Интересантно је напоменути, да је овај операт израђен ћирилицом и то делимично старословенским писмом.

II

Данашњи планови Војводине јесу дело стабилног катастра, графички су и то ослоњени на тригонометријску мрежу стереографске пројекције са координатним почетком торња цркве на Гелертовом брегу код Пеште за подручје Бачке, Баната и Барање. Према Срема ослоњен је на тригонометријску мрежу Ивањичког система са координатним почетком торња Ивањичког самостана. Ови координатни системи нису разлог да се ови премери разликују, али разлика постоји само зато, што је према на подручју Срема

онда војне крајине, извршен од војске, а премер Бачке, Баната и Барање — изузимајући Шајкашку и банатску војну крајину, које је исто војска мерила — извршен је од стране геометара, који су били у државној служби. По доброту премер извршен од државних геометара много је бољи од рада који је обавила војска.

И једном и другом премеру може се у првом реду ставити приговор, да су графички и несавремени за данашње доба. Али обзиром на општу кризу и лошу коњуктуру, са њима се морамо служити све док нам дају слику фактичног стања, и док се не укаже могућност да их заменимо савременим — нумеричким премером. Са похвалом се може говорити да су цртачки радови ових планова извршени са великом прецизношћу као и што су површине са невероватном тачношћу израчунате — са плана. Површине са фактичним стањем нису довољно тачне из два разлога: први је да су облици парцела на плану били зависни од дебљине линије и умешности геометра који је снимање обављао, а други је разлог тај, да је тригонометријска мрежа узрок, јер код ових система није узета у обзир кривина земљина. Утицај у погледу нетачности дужина а самим тим и површина снимљених парцела, теоријски је одмахчим се удаљујемо од координатног почетка, а практично се опажа, тек кад смо удаљени 50 километара. Што се даље налазимо од координатног почетка утолико је разлика већа, тако да код Земуна ова разлика износи 1 јутро (1600 кв. хв.) на једном детаљном листу (500 јутара површине). Ради боље илустрације, нека нам послужи пример да је бивша Аустро-Угарска Монархија имала 40.000 јутара површине више за опорезивање него што је фактично на терену. Данашњи државни координатни систем и изједначена тригонометријска мрежа, која нам служи као костур за даљни премер, недозвољава нам отступање плана од фактичног стања.

Ови недостатци, или боље речено, ове грешке, неби се смеле дозволити код планова градова и густих насеља, где је сваки квадратни метар површине врло скуп и ако су најалост и ти планови израђени графичком методом. Изузетак чине неколико градова који су своје интравилане подвргли поновном премеру у сврху израде ситуационих планова, који би им послужили као основа за регулационе планове. Жалосна је и та чињеница, да су и ти поновни премери извр-

пошто је у грунговном плану нашао неподељену парцелу, и на тај начин створила се несагласност између грунтовнице и катастра. Није чудновато, ако се узме, да су поједини водιοци земљишне књиге (грунтовничари) проводили промене и на основу нацрта израђених од нестручних лица. Овакав незаконити рад, и ако врло ретко, појави се и сад, када је најстрожије забрањен законом о катастру зомљишта и законом о земљишним књигама.

Да би се овом злу стало на пут, још пре рата основана су надзорништва, — за Војводину са седиштем у Темишвару и Сегедину — којима је био циљ да се путем реамбулације доведе у склад стање катастра са природом и земљишном књигом. Није било у могућности да се запосли довољан број особња на реамбулацијама, те да би се честитим радом на терену прегледало поседовно стање. Прибегло се томе, да се ове промене, које су се налазиле у грунтовним мапама, а које су (у неколико) одговарале фактичном стању, пренесу у катастарске мапе и учртају плавим тушем, према чему је овај рад и назван „плава реамбулација“. Редовне промене, које су мерењем установљене, учртване су црвеним тушем. Овај редовни рад називао се црвеном реамбулацијом.

Годину дана после обављене „плаве реамбулације“ извршено је још једно попуњавање катастарских планова. Циљ је био да се преузме грунтовно стање у сврху правилног одмерања земљарине. Овога пута преузете су и све идеалне границе, које су се налазиле у земљокњижним плановима. Пошто ово није био технички рад, за то се ни ове идеалне границе нису учртавале у оригиналне планове, него само у литографске копије тих планова и то зеленом бојом, према чему је ова реамбулација названа „зелена реамбулација“.

После сваке реамбулације састављан је нови катастарски операт. Овакав рад је био пред рат и настављен је и после рата. Одмах првих дана у новој отаџбини, образоване су Обласне дирекције катастра, које су биле надзорна власт код одржавања катастра, које су водиле а које и данас воде општинске управе.

Истинна је, да се осетни бољитак није запазио ни за време Обласних дирекција катастра и ако су оне биле дужне да чувају и одржавају катастар. Нажалост, мора се признати да то чување, није ни близу, како је требало и мо-

рало бити. Великим кривцима за ово у првом реду могу се сматрати овлашћени цивилни геометри. па за њима сви техничари ове струке, које су ма и једну линију унели у планове. Тешке су ово речи, али је тачно. Почнете ли се служити катастарским плановима, не треба дуго, па да се дође до уверења да све црне линије стоје на своме месту и добре су; а све црвене, плаве и зелене заслужују један непристојан израз да су проблематичне. Како и не би биле, кад се зна да после рата, мерио је ко је стигао и ко је хтео. Овај прекршај, не само да је равнодушно гледан, него је и помаган. Овлашћени цивилни геометри били су позвани да ово спрече, а место тога, они су омогућавали да ти безвредни радови од нестручних лица израђени, прикривени под њиховим потписима, добију место у катастарским плановима и осталим оператима. Није само та кривица, таквих је више, али се тежом може сматрати израда деобних планова без премера на лицу места. Онда није чудо, што се на сваком кораку чује; „неслаже се план са фактичним стањем“. Наведени и слични случајеви, не само да су преступи, које су дужне да спречавају катастарске власти, него је у интересу овлаштених цивилних геометара и свих којима је ова струка драга, да помажу катастарске власти да се овом злу стане на пут.

Сви овлаштени цивилни геометри, који су радили и који раде, како то захтева модерна геодезија и како је то прописано постојећим катастарским правилницима, морају и сами ово осуђивати и настојати да се искорени. А катастарске су власти које ће прекршаје кажњавати како то закон предвиђа.

Добијањем закона о катастру земљишта ствара се једнообразност на целој територији наше Краљевине у погледу израде и одржавања катастра. У години 1929 имамо већ на делу нову организацију рада, која се код одржавања катастра оличава у катастарским управама. И после тог времена, нема осетног напретка, чему је узрок велика напуштеност у погледу одржавања катастра, која је настала у ратним годинама и која се није дала повратити са малим бројем особља у чему и данас још оскудевају Катастарске управе.

III.

Последњи дани пружају нам доста наде, да се мора

кренути са ове мртве тачке и озбиљно повести рачуна о уређењу катастра земљишта у свом делу отаџбине, где је промет некретнина јако велик, и где се чисти катастарски приход приближава половини чистог катастарског прихода целе отаџбине.

Наша првостепена катастарска власт увидела је потребу сређења катастра у Војводини и у току прошле године наредила је пробне радове у том правцу, који су и обављени на територији северног дела Дунавке бановине.

Неоспорно је, да је ово дело већег стила и да његово решење захтева времена и материјалних издатака. Али за чекање није, нарочито код оних општина, за које немамо ни планова, или ако их имамо они су оригинални у којима није проведена ни једна промена, а чије би провођење сад стало таман толико, колико и нови премер. Оваквих је општина већи број и то у Банату. Приличан је број општина, које имају и евидентне планове, али су исти у толиком заостатку са провођењем промена да њихово лице ни у чем нема сличности са стварним стањем на терену. Код оваквих случајева треба проучити општину по општину и онда тек доћи до резултата да ли је боље и јефтиније приступити допуњавању ових планова путем реамбулације или ће бити боље поново извршити премер. Што се промена култура тиче, с тим је исто стање, па можда и горе, кад се узме у обзир да се велике површине воде и данас као пашњаци, а оне се обрађују више година као оранице или су претворене у културу винограда и воћњака. Сасвим је тачно да код ових општина катастар нема сличности са земљишном књигом (грутовницом). Напомињем и то, да су ове општине имале и ту злу срећу, да ни до данас нису добиле земљишну књигу од уложака, него се служе старим записницима и место планова, скицама које су произвољних размера и тако нестручне да у много случајева немогу никаквој ни оријентацији послужити.

Све општине које леже на државној граници, према Краљевини Румунији и Мађарској, или су добиле извесне делове од општина које су припале суседној држави, или пак је од њих извесни део отпао. Код њих је учињено само толико, да су израчунате површине пресечних парцела, у сврху замене елабората са суседним државама. Код оваквих општина предстоји приличан рад за тачно сређење овог ста-

ња. Ово стање поглавито је у Банату. Што се Бачке тиче, може се рећи да је стање сношљиво, упоређујући га са раније изложеним стањем у Банату.

Срем је исте среће као и Банат, са малим изузетком, може се рећи да је свака општина дозрела или за реамбулацију или за нови премер. А приличан је број општина у којима је обављена комасација, па чак и земљишно-књижно проведена а катастарског операта нема, што у многим омета даљњем раду, недаје правилно опорезивање, а не дозвољава власницима да се користе правом која им законом даје, ако имају кат. операт уредан. Као пример нека послужи отпис елементарне штете, који се не може учинити, ако комасирани део није проведен кроз катастарски операт. За ове општине не преостаје ништа друго, него да се некомасиран део и интравилан премере, а комасирани део само реамбулише и планови које је израдио комасициони технички вештак допуне. Не треба да нас изненади, ако неку општину од тих комасираних треба и целу премерити и са комасираним делом. Јер има и таквих комасација, које су израђене чисто графички и на врло лошој техничкој основи.

Предстоји нам још један посао, свршене аграрне парцелације, да се проведу у катастарском операту. Више је киљада јутара издељено у сврху ликвидације аграрне реформе, а мали је број од те површине земљишно-књижно проведен, те ће нас једног дана преплавити судске одлуке, које треба спровађати у катастарском операту и евидентним плановима. Ништа боље не стојимо ни са учртавањем промена у земљишно-књижне (грунтовне) планове, у које су дужне катастарске управе да учртају промене и да се старају о ажурности тога посла.

Ово су само главне црте, које сам изнео и мислим, да јасну слику показују, на којој је доста тамна сенка.

Нешто раније сам напоменуо и сад подвлачим, да је томе у првом реду узрок нерад за време ратних дана.

Има радикалног лека за ово, а то је и једини: повећати број особља и створити материјалну могућност, да се хитно приступи озбиљном раду на сређењу катастарских стања на северном делу Дунавске бановине.

Јасно је, да Одељење катастра и поред најбоље воље не може овај рад узети као једини и сву пажњу поклонити само њему, тим пре, кад у нашој држави доста велика по-

вршина нема никаквих планова. Али се и поред свега тога мора доста пажње посветити овом најбогатијем делу, где је промет некретнина у толикој мери, да ако још чекамо доћи ћемо до неизлазног стања.

Овлашћени цивилни геометри, увек су били помагачи државном катастру, па и овога пута, кад је недовољан број геометара у државној служби, могу придонети користи и себи и држави. Законодавац је предвидео и створио уредбу о томе, да се могу геодетски радови давати и приватним лицима у рад, која за то имају квалификације и овлаштења. Треба створити могућност за примену ове уредбе, да би се на тај начин убрзало сређивање катастарског стања.

Овај посао није могуће савити у току једне или две године, а поједине општине, увиделе би потребу што хитнијег уређења поседовног стања у катастарском и земљишно-књижном погледу. Лако би се одлучиле да овај рад дају овлашћеном лицу, ако би добиле извесне олакшице, бар у погледу дугорочније исплате. Пожељно би било, кад би се могао створити извесни обртни капитал који би омогућио земљорадницима дугорочну исплату ове врсте радова. Уверења сам, да би се многи лакше одлучили и на комасацију својих поседа, под овим условом. Сматрам да није потребно износити добит, која би била и за државу и за поседника.

Има и поступак начина за уређење катастра, и за добијање нумеричких катастарских планова у Војводини. А ево како:

Сада кад је у пројекту закон о комасацији земљишта, требају надлежни да издејствују да надзор у техничком погледу врше катастарске власти, како се то поступа у овим крајевима, где је још на снази законски чланак XXXIX са својом XXX наредбом.

Од битне је важности, да ли ћемо добити посао који ћемо моћи у потпуности преузети у катастарске сврхе. Нажалост, не можемо се похвалити, да смо имали велике користи за катастар, преузимајући комасационе радове израђене по комасационом закону од 1902 године, који се је простирао на територији Хрватске. Овим законом није обрађано ни мало пажње на катастар. Довољан је и то доказ, да у законском тексту стоји: „приликом физичке предаје, ако буде потребно, позваће се и катастарски стручњак“.

Питамо се, може ли се и помислити, да није био по-

требан катастарски стручњак раније, а камоли при завршетку, кад бар треба да види, шта ће катастар добити, т. ј. ако се катастру мисли штогод предати, јер и то не би био изузетан случај да катастар ништа не добије.

У другом реду, комасациони закон треба да предвиди, да се сви комасациони технички радови имају обављати према постојећим катастарским правилничким прописима. Случај је код пројекта закона о комасацији да се ни речи о томе не спомиње.

Свакако је на своме месту, да се нови комасациони радови обављају у метарском систему, и да се ослонио на тригонометријску мрежу државне пројекције (Гаус Кригерове).

Комасацијом земљишта полази се до поновног класирања земљишта, до поновне израде катастарског оператата и до исправке земљишне књиге или до оснивања нове.

Свакако поред свих тих издатака неће бити много да се подвргне новом премеру интравилан и остали некомасирани део општине. Ако би се овако поступило, могло би се очекивати, да ћемо сваку општину која се комасира добити у катастарском погледу потпуно саглашену катастарским прописима.

Ово би био начин, да се раскине са старим системима и навикама, да се отргнемо хвата и пређемо на метре, да избегнемо незгодну размеру планова 1:2880 и добијемо размеру 1:2500, те да заборавимо катастарска јртра и навикнемо на — десетични систем — хектаре.

Katastarsko Odeljenje Muzeja Matice Srpske u Novom Sadu

Početak prošle godine priređivački odbor geodetske izložbe u Zagrebu, zatražio je saradnju svih katestarskih i srodnih ustanova, da učestvuju u izlaganju svojih radova i drugih interesantnih stvari, koje su vezane sa geodetskom strukom.

Otsek Katastra Dunavske Finansijske Direkcije, pored ostalih prikupljenih elaborata poslao je za izložbu u Zagreb manji broj starih mapa, koje su bile na izložbi predmet lepe pažnje zbog svoje starine i interesantnosti u tehničkoj obradi,